

וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זְרַעְךָ
 Na-nitasimamisha (kitu) agano-langu kati-yangu na-kati-yako na-kati-ya uzao-wako
[H0853](#) [H1285](#) [H0996](#) [H0996](#) [H0996](#) [H2233](#)

אַחֲרַיְכֶם לְדַרְתָּם לְבְרִית לְבְרִית עוֹלָם לְהַנִּיחַ לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזַרְעֶךָ
 baada-yako kwa-vizazi-vyao kuwa-agano kuwa la-milele kwako Mungu na-kwa-uzao-wako
[H1755](#) [H1285](#) [H5769](#) [H1961](#) [H0430](#) [H2233](#)

אַחֲרַיְכֶם
 baada-yako

Nitalithibitisha Agano langu kama Agano la milele kati yangu na wewe na wazao wako baada yako na vizazi vijavyo niwe Mungu wako na Mungu wa wazao wako.

וְנִתְּנִי וּלְזַרְעֶךָ אַחֲרַיְכֶם וְאֶת-נְחִלְךָ מִנְּדִי וְאֶת-כָּל-יֹטֵה
 Na-nitakupa na-uzao-wako baada-yako nchi (kitu) nchi ya-ugeni-wako yote
[H5414](#) [H2233](#) [H0853](#) [H0776](#) [H4033](#) [H3605](#) [H0853](#)

אֶרֶץ כְּנָעַן לְאֶחְזָת עוֹלָם וְהִיִּיתִי לְךָ מִנְּדִי לְאֱלֹהִים:
 nchi-ya Kanaani kuwa-miliki-ya milele na-nitakuwa kwao Mungu
[H0776](#) [H0272](#) [H5769](#) [H1961](#) [H0430](#)

Nchi yote ya Kanaani, unakoishi sasa kama mgeni, nitakupa kuwa milki yako milele, na uzao wako, nami nitakuwa Mungu wao.”

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם וְאֶתָּה אֶת-בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אֵתָּה
 Na-akasema Mungu kwa Ibrahimu Na-wewe agano-langu utashika wewe
[H0559](#) [H0430](#) [H0413](#) [H0085](#) [H0853](#) [H1285](#) [H8104](#)

וּזְרַעְךָ אַחֲרַיְכֶם לְדַרְתָּם:
 na-uzao-wako baada-yako kwa-vizazi-vyao
[H2233](#) [H1755](#)

Ndipo Mungu akamwambia Abrahamu, “Kwa upande wako, lazima ushike Agano langu, wewe na wazao wako kwa ajili ya vizazi vijavyo.

וְזֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר אֲשַׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זְרַעְךָ
 Hili agano-langu ambalo kati-yangu na-kati-yenu na-kati-ya uzao-wako
[H2063](#) [H1285](#) [H8104](#) [H0996](#) [H0996](#) [H2233](#)

אַחֲרַיְכֶם הַמּוֹל לְכֶם כָּל-זָכָר
 baada-yako Kutahiriwa kwenu kila mwanaume
[H3605](#) [H2145](#)

Hili ni Agano langu na wewe pamoja na wazao wako baada yako, Agano mtakalolishika: Kila mwanaume miongoni mwenu atatahiriwa.

וּנְמַלְתֶּם אֵת בְּשַׂר עֵדְלֹתְכֶם וְהִנֵּה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי
 Na-mtakatwa (kitu) nyama-ya govilenu na-itakuwa ishara-ya agano kati-yangu
[H0853](#) [H1320](#) [H6190](#) [H1961](#) [H0226](#) [H1285](#) [H0996](#)

וּבֵינֵיכֶם
 na-kati-yenu
[H0996](#)

Mtafariwa tohara na hii itakuwa ni alama ya Agano kati yangu na ninyi.

12
 וּבֶן־שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוּל יְמֹל לְכֶם כָּל־זָכָר לְדַרְתֵּיכֶם
 Na-mwenye-siku nane siku atatahiriwa kwenu kila mwanaume kwa-vizazi-vyenu
[H3117](#) [H8083](#) [H1755](#) [H2145](#) [H3605](#)

וְיָלֵד יְלִיד וּמִקְנֵתָּ וְיִמְנָעוּ מִלְּבֹשׁ מְנָעוּ מִכָּל־מִנְיַת מִבֶּן־מִנְיַת מִנְיַת
 mzaliwa-wa nyumba na-aliyenunuliwa-kwa fedha kutoka-kwa-yeyote mgeni mwana-wa
[H3211](#) [H4736](#) [H3701](#) [H3605](#) [H5236](#)

אֲשֶׁר לֹא קוֹרְעֵךָ הוּא: yeye kutoka-uzao-wako si ambaye
[H1931](#) [H2233](#) [H3808](#)

Kwa vizazi vijavyo, kila mwanaume miongoni mwenu mwenye siku nane ni lazima atahiriwe, pamoja na watakozaliwa nyumbani mwako au walionunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni, wale ambao sio watoto wako.

13
 וְהִמּוּל וְהִמּוּל יְמֹל יְלִיד בְּיַתְּךָ וּמִקְנֵתָּ כִּסְפָּךְ
 Lazima-atahiriwe atatahiriwa mzaliwa-wa nyumba-yako fedha-yako
[H3211](#) [H3701](#) [H4736](#)

וְהִיתָּה לְבֵיתְךָ בְּבִשְׂרֵיכֶם לְבָרִית עוֹלָם: na-litakuwa agano-langu agano-yenu kuwa-agano la-milele
[H1961](#) [H1285](#) [H1320](#) [H1285](#) [H5769](#)

Awe amezaliwa nyumbani mwako au amenunuliwa kwa fedha yako, ni lazima watahiriwe. Agano langu katika mwili wako litakuwa ni Agano la milele.

14
 וְעָרַל וּזְכָר אֲשֶׁר לֹא־יִמּוּל אֶת־בְּשָׂרְךָ Na-mwanaume-asiyetahiriwa mwanaume hatatahiriwa ambaye atatahiriwa (kitu) nyama-ya
[H6189](#) [H2145](#) [H3808](#) [H0853](#) [H1320](#)

עָרַלְתָּהּ גוֹבִי־לַקֵּי וּנְכַרְתָּהּ נַפְשִׁי הִיא מֵעַמִּיּוֹתָּ אֶת־בְּרִיתִי אֲגֵנֶנְךָ: amevunja govi-lake na-atakatiliwa-mbali hiyo nafsi kutoka-watu-wake agano-langu (kitu) ambaye
[H6190](#) [H3772](#) [H5315](#) [H1931](#) [H0853](#) [H1285](#)

ס
 (mwisho)

Kila mwanaume asiyetahiriwa, ambaye hajapata tohara ya mwilini, atatengwa na watu wake, amelivunja Agano langu.”

15
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם שָׂרַי אִשְׁתְּךָ לֹא־יִמּוּל אֶת־תְּקֵוָהּ שְׂמָהּ Na-akasema Mungu kwa Ibrahimu Sarai mke-wako usimwite itamwita (kitu) jina-lake
[H0559](#) [H0430](#) [H0413](#) [H0085](#) [H8297](#) [H0802](#) [H3808](#) [H7121](#) [H0853](#) [H8034](#)

שָׂרַי קִי שָׂרָה שְׂמָה: jina-lake Sara kwa-sababu Sarai
[H8297](#) [H283](#) [H8034](#)

Pia Bwana akamwambia Abrahamu, “Kwa upande wa Sarai mkeo, hutamwita tena Sarai bali jina lake litakuwa Sara.

16
 וּבְרַכְתִּי אֹתָהּ וְנָם נִתְּקָה מִמֶּנָּה לָּךְ בֶּן מִנְיַתְךָ וּבְרַכְתִּי נִתְּקָה נָם וְנָם Na-nitambariki Na-nitambariki yeye na-pia nitakupa kutoka-kwake wewe mwana
[H1288](#) [H1571](#) [H0853](#) [H5414](#) [H1288](#)

וְהִיתָה לְגוֹיִם מְלֶכִי עַמִּים מִמֶּנָּה יְהִי: na-atakuwa kuwa-mataifa wafalme-wa watu kutoka-kwake watakuwa
[H1961](#) [H4428](#) [H1961](#)

Nitambariki na hakika nitakupatia mwana kwake. Nitambariki na kwamba atakuwa mataifa wa mataifa, wafalme wa mataifa watatoka kwake.”

								17
	בָּלְבוּ	וַיֹּאמֶר	וַיִּצְחֶק	פָּנָיו	עַל-	אַבְרָהָם	וַיִּפְּלֵ	
	moyoni-mwake	na-akase	na-akache	uso-wake	juu-ya	Ibrahimu	Na-akaangu	
		H0559	H6711	H6440		H0085	H5307	
שָׁנָה	תִּשְׁעִים	הַבַּת-	שָׂרָה	וְאִם-	וַיֻּלְּד	שָׁנָה	מֵאָה-	הַלְּבוֹן
mwaka	tisini	mwenye-miaka	Sara	na-kama	atazaliwa	mwaka	miaka-mia	Je-mtu-mwenye
H8141	H8673	H1323	H8283		H3205	H8141	H3967	

תֵּלֵד:
atazaa
[H3205](#)

Abrahamu akaanguka kifudufudi, akachekeka na kusema moyoni mwake, “Je, mtu wa miaka mia moja aweza kuzaa mwana? Je, Sara atazaa mtoto katika umri wa miaka tisini?”

								18
	לְפָנָיו:	יַחֲיִה	יִשְׁמַעֵאל	לוֹ	הָאֱלֹהִים	אֶל-	אַבְרָהָם	וַיֹּאמֶר
	mbele-yako	angeishi	Ishmaeli	Laiti	Mungu	kwa	Ibrahimu	Na-akase
	H6440	H2421	H3458	H3863	H0430	H0413	H0085	H0559

Abrahamu akamwambia Mungu, “Laiti Ishmaeli naye angeshiriki baraka yako!”

									19
	וַקָּרָאתָ	בֶּן	לְךָ	יֻלְּדָת	אֶשְׁתְּךָ	שָׂרָה	אֶבְלָ	אֱלֹהִים	וַיֹּאמֶר
	na-utamwita	mwana	wewe	atakuzalia	mke-wako	Sara	Hakika	Mungu	Na-akase
	H7121			H3205	H0802	H8283	H0061	H0430	H0559
עוֹלָם	לְבָרִית	אֵתוֹ	בְּרִיתִי	אֶת-	וַהֲקַמְתִּי	יִצְחָק	שְׁמוֹ	אֶת-	
la-milele	kuwa-agano	naye	agano-langu	(kitu)	na-nitasimamisha	Isaka	jina-lake	(kitu)	
H5769	H1285	H0854	H1285	H0853		H3327	H8034	H0853	

אַחֲרָיו:
baada-yake
לְזָרְעוֹ
kwa-uzao-wake
[H2233](#)

Ndipo Mungu akasema, “Ndiyo, lakini mkeo Sara atakuzalia wewe mwana, nawe utamwita jina lake Isaki. Nitalithibitisha Agano langu naye kama Agano la milele kwa ajili yake na wazao wake baada yake.

									20
	אֵתוֹ	וַהֲפָרִיתִי	אֵתוֹ	בְּרַכְתִּי	וַהֲנִיחָה	שָׁמַעְתִּיךָ	וַיִּלְשַׁמְעֵאל		
	yeye	na-nitamzidisha	yeye	nimembariki	Tazama	nimekusikia	Na-kwa-Ishmaeli		
	H0853	H6509	H0853	H1288	H2009	H8085	H3458		
וַנִּתְּפוֹ	יֻלְּדָת	נְשִׂאִם	עֲשָׂר	שְׁנַיִם-	מֵאָדָּ	בְּמֵאָדָּ	אֵתוֹ	וַהֲרַבִּיתִי	
na-nitamfanya	atazaa	wakuu	na-wawili	wakuu-kumi	sana	sana	yeye	na-nitamzidisha	
H5414	H3205		H6240	H8147	H3966	H3966	H0853		

קִבּוּל:
kubwa
לְקוּי
kuwa-taifa

Kwa upande wa Ishmaeli, nimekusikia: hakika nitambariki, nitamfanya awe na uzao mwingi na nitaongeza sana idadi yake. Atakuwa baba wa watawala kumi na wawili, nami nitamfanya awe taifa kubwa.

									21
	שָׂרָה	לְךָ	תֵּלֵד	אֲשֶׁר	יִצְחָק	אֶת-	אֲקִים	בְּרִיתִי	וְאֵת-
	Sara	kwako	atamzaa	ambaye	Isaka	na	nitalisimamisha	agano-langu	Lakini
	H8283		H3205		H3327	H0854		H1285	H0853

לְמוֹעֵד
ujao
בְּשָׁנָה
mwaka
הַזֶּה
huu
לְמוֹעֵד
wakati-huu
[H0312](#) [H8141](#) [H2088](#) [H4150](#)

Lakini Agano langu nitalithibitisha kwa Isaki, ambaye Sara atakuzalia mwaka ujao majira kama haya.”

22 וַיְכַל וַיְדַבֵּר אֵתוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם:
 Na-akamaliza kusema naye na-akapanda Mungu kutoka-juu-ya Ibrahimu
[H3615](#) [H1696](#) [H0854](#) [H5927](#) [H0430](#) [H0085](#)

Wakati alipomaliza kuzungumza na Abrahamu, Mungu akapanda juu akaondoka kwa Abrahamu.

23 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל וְכָל־בְּנֵי וְאֵת כָּל־יְלִידֵי
 Na-akamchukua Ibrahimu (kitu) Ishmaeli mwana-wake na wote waliozaliwa
[H3947](#) [H0085](#) [H0853](#) [H3458](#) [H0853](#) [H3605](#) [H3211](#)

בֵּיתוֹ וְאֵת כָּל־מִקְנֵת כֶּסֶףוֹ כָּל־זָכָר
 nyumbani-mwake na wote walionunuliwa-kwa kila mwanaume
[H0853](#) [H3605](#) [H4736](#) [H3701](#) [H2145](#)

בְּאֲנָשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וְיָמָלְ אֶת־בְּשָׂר עַרְלָתָם
 miongoni-mwa-watu-wa nyumba-ya Ibrahimu na-akawatahiri (kitu) nyama-ya
[H0376](#) [H0085](#) [H0853](#) [H1320](#) [H6190](#)

בְּעֵצָם הַיּוֹם הַזֶּה כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵתוֹ אֱלֹהִים:
 siku-hiyo siku hiyo kama alivyosema naye Mungu
[H6106](#) [H3117](#) [H2088](#) [H1696](#) [H0854](#) [H0430](#)

Siku ile ile, Abrahamu akamchukua Ishmaeli mwanawe na wote waliozaliwa nyumbani mwake pamoja na walionunuliwa kwa fedha zake, kila mwanaume wa nyumbani mwake, akawatahiri, kama Mungu alivyomwagiza.

24 וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים וְתִשַׁע שָׁנָה בְּהַמְלוֹ בְּשָׂר עַרְלָתוֹ:
 Na-Ibrahimu alikuwa-na-miaka tisini na-tisa mwaka alipotahiriwa nyama-ya
[H0085](#) [H8673](#) [H8672](#) [H8141](#) [H1320](#) [H6190](#)

Abrahamu alikuwa na umri wa miaka tisini na tisa alipotahiriwa,

25 וַיִּשְׁמַעֲאֵל בְּנֵי אֵתוֹ וְכָל־בְּנֵי שְׁלֹשׁ עָשָׂר שָׁנָה בְּהַמְלוֹ אֵת
 Na-Ishmaeli mwana-wake alikuwa-na-miaka kumi na-tatu mwaka alipotahiriwa (kitu)
[H3458](#) [H7969](#) [H6240](#) [H8141](#) [H0853](#)

בְּשָׂר עַרְלָתוֹ:
 nyama-ya govi-lake
[H1320](#) [H6190](#)

naye Ishmaeli mwanawe alitahiriwa akiwa na umri wa miaka kumi na mitatu.

26 בְּעֵצָם הַיּוֹם הַזֶּה נִמְוֹל אַבְרָהָם וַיִּשְׁמַעֲאֵל בְּנֵי:
 Siku-hiyo siku hiyo alitahiriwa Ibrahimu na-Ishmaeli mwana-wake
[H6106](#) [H3117](#) [H2088](#) [H0085](#) [H3458](#)

Abrahamu na Ishmaeli mwanawe walitahiriwa siku ile ile,

27 וְכָל־אָנָשִׁי בֵּיתוֹ וְיָלִיד וּמִקְנֵת־כֶּסֶף
 Na-wote watu-wa nyumba-yake nyumba-mzaliwa-wa nyumba (kitu) na-aliyenunuliwa-kwa
[H3605](#) [H0376](#) [H3211](#) [H4736](#) [H3701](#)

מֵאֵת בֶּן־נֶגֶר נִמְוֹל אֵתוֹ:
 kutoka-kwa mwana-wa mgeni walitahiriwa naye (mwisho)
[H0854](#) [H5236](#) [H0854](#)

Kila mwanaume nyumbani mwa Abrahamu, pamoja na wote waliozaliwa nyumbani mwake au aliyenunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni, alitahiriwa pamoja naye.